



Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Sine culpa læsisse; num. 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

alione fama sub mortali, qui modicè, seu in parva materia detraxit; hæc autem, quænam sit, non multò ante vidimus §. 2 num. 3.

6. Excusat item à restitutione Filiius, b eos omnes, qui infamant non de peccato mortali: notat enim, nec rejecit, Sylvestrum c, & Navarrum d universaliter asserere, detractionem, ut obliget ad restitutionem, debere esse de peccatis mortalibus. Perpendat id doctus Lector; sequeretur enim, nunquam famam denigrari, nisi per peccati mortalis manifestationem; quam sequelam expressè concedit Azor l. c. Quia, inquit, per detractionem venialis culpæ non læditur notabiliter fama, cuius tamen contrarium colligitur ex dictis supra, præsertim §. 2. num. 2. & 4.

b. *Filiuc. tr. 32. c. 9. num. 229.* cui addet Azor, qui idem expressè docet p. 3. lib. 23. c. 7. du. 4. c. *Silvest. v. Detr. q. 1. d. Navarr. in summ. c. 18. n. 24.*

Sine culpa lœssisse.

7. Tertiò, qui omnino inculpatè; ut si credens, peccatum esse publicum, illud alijs aperuit, certum est excusari ex capite injustæ infamionis, quia jam supponimus, hunc non peccasse mortaliter. idem est, si per imperfectam deliberationem, (estò, venialiter peccaverit) alium graviter infamavit, ut colligi potest ex dictis superius, ubi ad obligationem gravem restituendi, gravem culpam theologiam requiri vimus. At verò, an uterque ex aliquo alio capite obligetur, non vulgaris est difficultas.

8. Aliqui dicunt, obligari ex quasi re accepta. Verum ne immoremur in loquendi modis, dico, obligari, & quidem e ex Iustitia, & non solum ex charitate (ut aliqui sentiunt) quando plenè deinde adverteret, ex suo dicto injustè proximum fuisse infamatum. Ratio est, quia Iustitia non solum præcipit, ut ne quis det causam damni, sed etiam, ut eamdem tollat, si forte posita ab eodem sit: ad eamdem enim virtutem pertinet, malum sibi oppositum non ponere, & tollere, si illud ab eodem subjecto, in quo est virtus, possum est. Si paraisti laqueum ad suffocandum hominem, si dedisti venenum, si incendisti segetem, omnia inculpare, sed adhuc laqueus, venenum, & incendium vigent, quis te non obligabit ad ea removenda, si potes? etiam cum aliquo tuo non magno incommodo; (licet putem, non fum tanto incommodo, quanto, si culpam gravem cum plena deliberatione adhibuisses, quia illa prima bona fides aliquid debet demere de obligatione: vide omnino mox num. 21.) quamvis enim si tertius quilibet possit, non obligetur nisi ex charitate, tu tamen, qui re ipsa, licet sine culpa, causam damni dedisti, majorem obligationem contrahis, quæ major obligatio yix explicabitur, nisi dicamus, hanc esse ex Iustitia, vel quasi. g. Ita igitur in casu nostro, quandoquidem tu causam, licet inculpatè, injustæ infamie posuisti, illam tollere, si potes, modo dicto debes. Quod si non tollas, obligaberis ad omnia damna, etiam realia, quæ ex tali infamia sequentur, postquam tu advertis, injustè fuisse proximum à te infamatum: non verò ad

Aaaa

ea, quæ



ea, que forre ante hanc advertentiam esse mendax, aut joco; aut ex ira dissecuta fuerint. Ratio est, quia pro his in nulla culpa fuisti: at pro illis, dum advertisti, & potuisti, ut supponimus, sed noluisti, damna impedire, gravem commisisti culpam, & in nostra sententia contra justitiam.

e. Molina t. 5. disp. 40. f. Rebello. Less. apud Barth. de S. Faust. d. 21. d. 42. num. 1. g. Vide in simili Delugo t. 1. de iust. d. 8. sec. 7. n. 25. & t. 2. d. 39. sec. 3. num. 27.

Consensus infamati, vel ejusdem remissio.

9. Quartò, excusat à restitutione famæ, quando quis infamat volentem.

10. Quintò, quando prava fama notatus, suæ famæ restitutionem remittit, modò tamen in utroque hoc casu infamia non sit conjuncta cum alterius, de qua is disponere nequeat. Vide Fagundez, cc docentem sufficere remissionem solius Religiosi, si is fuerit infamatus in criminis nō redundantibus in religionem; secus, fore necessariam remissionem superioris, de consensu Religiosorum, in quos macula redundavit.

cc. Fag. lib. 8. in 8. Dec. pr. c. 3. n. 15.

Insta, vel non nocens detractione.

11. Sextò, quando d. de aliquo justè detraxisti: detraxisti autem justè in causis supradictis §. 2. n. 21.

d. vid. S. Th. 2. 2. qu. 62. ar. 2. ad 2.

12. Septimò, quando quis est ita infamis in ea re, ut prudenter non judiceatur pati novam infamiam ex nova detractione. - Hinc colligo, si detractori non adhibetur fides, quia judicatur

xisse, eum excusari à restitutione, quia infamatus non est passus damnum. Quid, si infamans putet, se damnum fecisse, cum tamen non fecerit? respondeo, tunc obligabitur restituere ex conscientia erronea; sed si resciat, damnum non fecisse, liberabitur à restituione.

13. Octavò, quando infamia conmaculatus jam aliunde recuperavit suam famam.

14. Nondò, quando infamia data est obliuioni, id quod usu venire solet in absentibus & defunctis. Ut autem crimen alteri narratum prudenter existimetur moraliter certò obliuioni mandatum, 20. annos requiri putant aliqui, & sed melius id prudenti iudicio relinquendum. Dixi (moraliter certò) nam si sit dubium, restituenda est fama, & & quidem modo, quo mox dicam §. 4. n. 3. quia tunc certa est infamia, & dubia excusatio.

e. l. Cordab. Navar. Val. apud Barth. de S. Fausto in specul. d. 21. q. 68.

15. Decimò, quando post infamiam à te alicui ablatam, capitur is laborare publica infamia in eodem vel simili crimen, de quo illum notasti, iuxta supradicta §. 2. n. 20.

Infamatio reciproca.

16. Undecimò, quando duo se invicem infamarunt; probabile est enim est, tunc neutrum ex Iustitia teneri ad ad famæ restitutionem, quia quando iura sunt æqualia, censetur utraque pars satisfacta, & tacite in vicem se compendi. Altero autem restituente, te-

